

Koroško. Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence ima prih. shod dne 4. julija v Gozdanjah. — Dne 11. julija, ko bodo v Celovcu v veliki nemški rog trobili nemčurji planinskih dežel, bode se v Velikovcu blagoslovila zastava narodne šole.

Kranjsko. Blagoslovljenje zastave pevskega društva »Ljubljana« se je v nedeljo vršilo izredno krasno; 65 slov. društev je bilo zastopanih. — V Ljubljani se je osnovalo društvo krščansko - socijalnih železničarjev. — Andreju Praprotniku se v nedeljo odkrije spominska plošča v Podbrezju.

Primorsko. V Trstu se je ustanovila »Banka agrikola«, ki bode posebno Slovanom posojevala denar, da jih tako dobi v lahonske mreže. Slovani, pozor! — V Pulju pomorske vojake z živežem zalaga neki Italijan z Laškega. Škandal!

Ogersko. Ob § 16 tiskovne postave se bržčas spotakne baron Banffy, ker še dozdej ni ta § vsprejet. — Na jesen bode v Budapešti velik shod nemadarskih narodnostij, da protestujejo zoper madjarsko nasilstvo. — V Alföldu je med ženjci in žanjicami štrajk že prenehal, v drugih krajih pa še ne.

- Vnanje države.

Rim. Sv. oče rimski papež v kratkem pošljejo nadškofa Makarija k avstrijskim škofom s prošnjo, naj mu ti pomagajo skrbeti za eritrejski misijon v Afriki.

Francosko. Predsednik republike Faure se v drugi polovici avgusta odpelje v Petrograd obiskat ruskega carja. — Vlada je tudi letos zaprla več duhovnikov, ker so na božjega Telesa dan priredili očitne procesije z najsvetejšim zakramentom.

Belgijsko. Ker v armadi služijo večinoma samo kmečki in delavski sinovi, zategadelj je v armadi že prav veliko socijalnih demokratov. Nedavno je neki tak socijalist v vojaški suknji očitno govoril zoper kralja in vlado.

Angleško. Prvi ministri onih ednajsterih naselbin, ki imajo lastno upravo, so postali udje tajnega sveta in ostanejo po slavnostih kraljčine 60letnice še nekaj tednov v Londonu.

Nemško. Cesar Viljem pojde v Petrograd dne 7. avgusta, na jesen pa pride na Ogersko k velikim vojaškim vajam. — Že par tednov se govori o spremembah v ministerstvu; toda kaj določenega še ni prišlo na svetlo; le to utegne biti gotovo, da Miguel dobi kako odlično mesto v ministerstvu.

Turško. Mir med Turki in Grki še vedno ni sklenjen. — Albanci v Macedoniji, Epiru in Tesaliji so postali nemirni. Njih voditelji zahtevajo od turške vlade, naj zasede vso Tesalijo, ker tesalski Albanci nočejo biti več pod grškim kraljem.

Kreta. 1200 Turčinov iz Kandije se je pri Kanli Kastel spoprijelo z ustaši. Unela se je več ur trajajoča bitka. Turčinov je bilo ubitih 13, 12 pa ranjenih. Tudi ustaši imajo več ubitih in ranjenih. Tako skrbijo evropske velevlasti za red na Kreti! — Guverner na Kreti postane bržčas Numa Droz, bivši švicarski predsednik.

Za poduk in kratek čas.

Socijalist.

(Spisal Ant. Solnce.)

II.

To je bilo gibanje in življenje pri Vaupotiču! Natakariji in natakarike so švigale po sobah, veži in kuhinji kakor pisani metulji po toplem pomladanskem

vzduhu; Vaupotič sam pa je zapovedoval sedaj temu, sedaj onemu ter oblastno hodil od sobe do sobe in od mize do mize, motreč s svojim zvedenim očesom, kako izpolnjujejo pokorni mu duhovi njegove stroge ukaze. Danes po večernicah se je imelo vršiti pri Vaupotiču ljudsko zborovanje, ali kakor se je izražal Anton Fajs, slovenščina. Bogatašev študent je prevzel vso potrebno skrb za zborovanje. Vroči poletni dan je bil kaj ugoden za današnjo uprizoritev.

Tam v zadnji hiši je že sedel mladi Bogataš s svojimi tovariši pri pijači ter čakal, da pridejo ljudje od večernic. Potem se ima takoj začeti zborovanje. — »Dolgo trpi«, izpregovori Bogatašev študent ter si popravlja rudečo zavrtnico in dopadljivo pogleda rudeči klinček v suknjini luknji. Mlajši dijaki mu s kimanjem in s prisiljenim nasmehom potrdijo njegove besede, starejši pa, Bogataševi sovrstniki na vseučilišču, se začnejo lecati in iztegovati roke ter noge, kazajoč, da je tudi njim dolgočasno čakati.

Bogataš potegne uro iz žepa ter začne računati: »Vsaki čas bo gotovo. Ti, gledaj pri oknu, kdaj bodo začeli ljudje prihajati iz cerkve.« — Jeden izmed mlajših dijakov, kateremu je Bogataš namignil, stopil je k oknu. Drugi pa so ostali pri mizi. Tu in tam je naredil kateri kako opazko. Ni jim bilo sedaj za govorjenje, vsi so že nestrpljivo čakali na začetek zborovanja.

»Zdaj gredo!« vsklikne veselo čez nekoliko časa mladi opazovalec pri oknu. V hipu je bilo celo omizje na nogah ter priskočilo k oknu, da se prepriča, ali se tovariš ni zmotil. Nato pa so jo popihali iz sobe ter se postavili pred hišo, da bi ljudstvo videlo, kako željno je pričakovano. — Počasi so se napolnili prostori Vaupotičeve gostilne z radovednimi poslušalci. Veliko žensk niti ni našlo prostora v sobah, zato so se postavile zunaj pred okna, da ujamejo vsaj tam kako besedo. Anton Fajs še ni bil navzoč. Čvrk je povedal županu, ki ga je vprašal, da še sedi pri njem ter pije svojo osminko.

Bogataš otvori zborovanje s kratkim, cifrastim pozdravom. Nato so dijaki zapeli pesem. Potem nastopi jeden vseučiliščnik, tudi z rudečo zavrtnico in rudečim klinčkom v suknji ter v drznih potezah slika bedo in uboštvo sedanjih časov. Zopet pesem. Med tem se je priril tudi Anton Fajs v sobo, kjer se je zborovalo. Ko se je pesem odpela, stopi mladi Bogataš na govorniški oder. Zmagovito se ozre po ljudstvu, si popravi lase, se odkašlja, prikloni ter začne govoriti:

»Predrago ubogo ljudstvo obojega spola! (»Vrag, ta zna!« pošepnil je Fajs zadovoljno svojim sosedom ter puhnil v nje neprijetni zganjčni duh, da so se nekateri nevoljno umaknili njegovi bližini.) Moj sodrug in predgovornik Vam je z živimi besedami naslikal uboštvo in bedo, ki razjeda sedanjo človeško družbo. Po tem, kar smo slišali, je vsebina mojega govora jasno začrtana. Človeška družba je bolnik, ubog bolnik. Treba ga je torej ozdraviti. A kdo ga naj ozdravi? Ali veste povedati zdravnika? Nič ne de, če še ne poznate njegovega imena, zdravnik še je mlad. Imenuje se socijalizem. . . . Govornik je za trenotek postal, da bi opazoval utisek svojih besed na poslušalce. Fajs je z odprtimi ustmi čakal, kedaj se omeni delitev. Govornik nadaljuje: »Socijalizem bo ubožano in osiromašeno človeštvo rešil pretečega pogina. Toda, vidim Vam na obrazih, da bi radi vedeli, kako bo neki zdravil ta čuden mož. Predrago ubogo ljudstvo obojega spola! Socijalizem bo zdravil po receptu: Bratstvo, enakost in prostost! Kadar bo socijalizem dobil človeštvo v svoje roke, tedaj si bomo ležali vsi ljudje med seboj v bratskih objemih ter se nerazrušljivo ljubili kakor bratje in sestre. (Fajs se je držal čudovito resno.) Ka-

dar bo socijalizem zavlada med ljudmi, tedaj si bomo vsi jednaki, tedaj bodo ubožci izginili, kajti med vse se bosta denar in posestvo jednako razdelila. (Fajs je veselo zaprl usta ter dregnil svojega soseda med rebra, češ: poslušaj!) Kadar bo socijalizem prešnil vse ljudi celega sveta, tedaj bo ubogemu človeštvu zasijala tudi prostost. Vsak bo lahko prosto delal, kar bo hotel. Danes bo gospod, jutri kmet, danes kmet, jutri gospod. (Tudi Fajs se je neverjetno nasmejal.) Socijalizem bo tako preobrazil človeško srce in um, da bo vsakdo za vse sposoben. (Fajs je postal zopet resen.) Predrago ubogo ljudstvo obojega spola! Okleni se socijalizma, ako hočeš izboljšati tužno svoje stanje. Postanimo socijalisti in socijalisti in zopet socijalisti! (Fajs je ponavljal v duhu to besedo in si jo — zapomnil.) Kadar bo nas zadosti lepo število, tedaj se bodo izdale nove postave, ki bodo prinesle človeštvu polno srečo. (Fajs je iskal z očesom župana.) Zato pa pomagajte danes tudi po svojih skromnih močeh, da se povsod lahko razširi osrečujoči socijalizem. Da se podpirajo označevalci socijalizma po drugih deželah, v ta namen se bo namreč danes pobiralo. Pokažite, da socijalizem ne ljubi samo praznih besed, ampak tudi dejanja! Z željo, da bi se mnogo nabralo, sklepam svoj govor!«

(Konec prih.)

Smešnica. Noe usadi trto. Pride satan in jo poskropi z jagnjetovo, levovo, opičino in svinjsko krvjo. »Kaj pa to pomeni?« vpraša Noe. Satan mu odgovori: »Če boš vina spil eno mero, boš nedolžno-vesel kakor jagne; če dve meri, srčen kakor lev; če tri, norčav kakor opica; če pa štiri, potem pa boš tak, kakor svinja!«

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškoč) bodo zakrament svete birme delili v šmartinski dekaniji dne 3. julija v Št. Janu pri Spod. Dravogradu, dne 4. v Slov. Gradcu, dne 5. pri Sv. Petru, dne 6. v Pamečah, dne 7. v Starem trgu, dne 8. v Selah, dne 9. v Podgorju, dne 10. v Razborju, dne 11. v Šmartnem pri Slov. Gradcu, dne 12. pri Sv. Miklavžu, dne 13. v Št. Ilju pod Turjakom, dne 14. pri Sv. Vidu in 15. v Doliču.

(V dekaniji Št. Lenart v Slov. gor.) je bilo 2166 otrok birmanih in sicer v Št. Lenartu 267, pri Sv. Juriju 337, pri Mariji-Snežni 194, pri Sv. Ani 287, pri Sv. Benediktu 190, v Negovi 250, pri Sv. Trojici 196, pri Sv. Bolfanku 150 in pri Sv. Rupertu 295.

(Okrajni zastop na Vranskem) je sklenil jednako resolucijo kot celjski, da bi visoka c. kr. vlada izdala tudi za slovenske pokrajine jezikovno naredbo, kakor jo je za Česko in Moravsko. Vnela se je bila burna debata; jedin Nemec v zastopu je hotel resolucijo preprečiti, a ker je videl, da vse nič ne pomaga, je jezen odšel. Mi smo pa spoznali, da Nemci Slovanom ne morejo biti pravični.

(Shod volilcev.) Prihodnjo nedeljo, dne 4. julija, bo poročal na shodu volilcev v Zrečah v hiši gospoda Petra Dobnika ob 3. uri popoldne čast. gospod državni poslanec Josip Žičkar o razmerah v državnem zboru. Volilci, pridite v prav obilnem številu!

(S Teharjev.) Naš občinski odbor je dne 28. junija naslednjo resolucijo enoglasno sprejel: »Občinski zastop teharski udobrava jezikovni naredbi za Česko in Moravsko kot čin pravičnosti ter prosi visoko vlado, da izda take naredbe tudi za vse slovenske pokrajine in tako uresniči člen XIX. državnih osnovnih zakonov.« Ta resolucija se je državnemu poslancu gospodu vitezu Berksu izročila.

(Iz Ljutomera) se nam poroča, da je zadnjo soboto večer bil strašen vihar in naliv. Večkrat je tudi udarilo, toda strela ni nikjer povzročila posebne škode, pač pa je naliv precej poškodoval njive.

(Vsprejem na mariborski gimnaziji.) V prvi razred se zdaj vsprejemajo učenci dne 16. julija od 3. do 6. ure popoldne v učni sobi II. B. razreda, vsprejemna skušnja pa bode dne 17. julija ob 8. uri dopoldne.

(Deželna nižja gimnazija na Ptuj.) Napoved učencev za I. razred se vrši dvakrat in sicer: ali dne 15. julija od 10. do 12. ure, ali pa 16. septembra, dopoldne od 10. do 12. ure. — Sprejemna skušnja se začneja vsakokrat ob dveh. — V II., III. in IV. razred se bodo sprejemali in upisovali učenci 17. septembra od 4. do 6. ure. — Ptuj, dne 1. julija 1897. — Tschanel, ravnatelj.

(»Weinbautag«) ali shod vinogradnikov je bil v nedeljo in ponedeljek v Mariboru. Vseh udeležencev je bilo blizu 300, ki so prišli s Štajarskega in Nizje-Avstrijskega. Naši slovenski vinogradniki pa o tem shodu niso smeli ničesar zvedeti, ker sklicatelji shoda o tem nobenemu slovenskemu časniku nič niso hoteli sporočiti.

(Bela žena.) Dne 23. junija je umrl splošno znani in zaslužni vpokojeni nadučitelj na Sladki gori, gospod Gregor Anderluh. Priporoča se znancem v molitev.

(Strelna.) Zadnjo soboto proti noči je tresčilo v visok jagnjed tik nezavarovane vinčarije Franca Žizka v Zimici v Slov. goricah. Iskre so odletele v poslopje, ki je bilo potem kmalu v ognju in je vse, kar je bilo v njem, zgorelo.

(Duhovniške spremembe.) Dne 27. junija je umrl čast. gospod Anton Ostrožnik, župnik v Pamečah. Naj v miru počiva! — Provizor v Pamečah je postal čast. gospod Anton Raušl, ondodni prov. kaplan. Župnija Pameče pa je razpisana do dne 10. avgusta.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru je darovala vrta gospodinja Marija Korošec, posestnica v Župečji vasi, 4 krone. Bog plati!

(Katol. pol. društvo v Konjicah) bode v nedeljo, dne 11. julija popoldne ob 3. uri zborovalo v Konjicah. Častiti udje naj pripelajo seboj še prijateljev našega društva.

(Občni zbor družbe duhovnikov Lavantinske škofije.) Na podlagi pravil § 20 se bo obhajal občni zbor za družbo duhovnikov Lavantinske škofije dne 7. julija, to je prihodnjo sredo t. l. v kn. šk. konz. pisarni v Mariboru ob 10. uri predpoldnem. Pri tem občnem zboru volilo se bo sedem odbornikov na tri leta, kateri volijo izmed sebe vsled § 15 predsednika in predsednikovega namestnika, in izmed družbenikov ali pa tudi izmed sebe tajnika in denarničarja. Nepričujoči zamorejo glas za to volitev poslati pismeno občnemu zboru. Po izvolitvi odbornikov sledi volitev načelnštva in prva odborova seja, pri kateri se bodo delile podpore prošnjikom, kateri so pismeno vložili svoje prošnje. K obilnemu vdeleževanju prijazno vabi Predsedništvo družbe.

(Podporno društvo organistov) lavantinske škofije se ustanovi. Osnovni shod bode dne 20. julija v Celju. Bog daj najboljšega uspeha! Več prihodnjic.

(Zaveza slov. učiteljskih društev) priredi pri letošnjem glavnem zborovanju v Celju tudi koncert. Vse p. n. učiteljice pevke in učitelji pevci se prosijo, da se koncerta udeležijo in pravočasno oglasijo pri lokalnem odboru radi razpošiljanja glasov.

(Odbor za izvršitev priprav za veliko ljudsko slavnost), katera se bode vršila ob priliki blagoslovljenja zastave »Celjskega Sokola« in otvoritve »Narodnega doma v Celju« dne 7. in 8. avgusta t. l.